

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ผลของชนิดเกสรต่อการพัฒนาการเจริญเติบโตของฝัองงานในฝัองโพรง
หน่วยกิต	12
ผู้เขียน	นางสาวปริฉัตร เข็มขาว
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผศ. ดร. มนูญญา เพียรเจริญ
หลักสูตร	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การจัดการทรัพยากรชีวภาพ
คณะ	ทรัพยากรชีวภาพและเทคโนโลยี
ปีการศึกษา	2556

บทคัดย่อ

เกสรเป็นแหล่งโปรตีนสำคัญสำหรับผึ้ง การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของชนิดเกสรที่มีต่อฝัองงานในฝัองโพรง โดยเกสรที่ศึกษาคือ เกสรข้าวโพดข้าวเหนียว เกสรทานตะวัน และเกสรผสมระหว่างข้าวโพดและทานตะวัน การศึกษาประกอบด้วย 3 การทดลอง คือ 1) การศึกษาผลของชนิดเกสรต่อการพัฒนาการเจริญเติบโตของฝัองงาน พบว่าเมื่อผึ้งได้รับเกสรข้าวโพดใช้เวลาในการเจริญเติบโตจากระยะไข่จนถึงตัวเต็มวัยเร็วที่สุดคือ 20.25 ± 0.43 วัน รองลงมาเมื่อได้รับเกสรผสมระหว่างข้าวโพดและทานตะวันคือ 20.41 ± 0.44 วัน และเกสรทานตะวันคือ 20.60 ± 0.46 วัน ตามลำดับ และเวลาดังกล่าวมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบปริมาณโปรตีนในแต่ละชนิดเกสรที่มีผลต่อการพัฒนาการเจริญเติบโตของฝัองงาน พบว่าโปรตีนรวมในเกสรข้าวโพดมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 34 มากกว่าเกสรทานตะวันที่มีร้อยละ 22 การเปรียบเทียบน้ำหนักเกสรฝัองที่ดักเก็บจากฝัองหาอาหาร พบว่าเกสรฝัองจากเกสรข้าวโพดมีน้ำหนัก 5.57 ± 0.39 มิลลิกรัมต่อก้อน มากกว่าเกสรฝัองจากเกสรทานตะวันคือ 4.77 ± 0.49 มิลลิกรัมต่อก้อน และน้ำหนักเกสรทั้งหมดที่บรรจุภายในเซลล์เก็บเกสร พบว่าเกสรทานตะวันมีน้ำหนัก 84.87 ± 18.78 มิลลิกรัมต่อเซลล์ มากกว่าเกสรข้าวโพด คือ 63.99 ± 10.72 มิลลิกรัมต่อเซลล์ 2) การศึกษาผลของเกสรต่อการเพิ่มประชากรฝัองหลังจากผึ้งได้รับเกสรผสมระหว่างข้าวโพดและทานตะวัน เกสรทานตะวัน และเกสรข้าวโพด พบว่ามีประชากรเพิ่มขึ้นร้อยละ 33 ± 10.64 ร้อยละ 29.61 ± 14.07 และร้อยละ 28.98 ± 9.02 ตามลำดับ และ 3) การศึกษาผลของช่วงเวลาต่อการเก็บเกสรชนิดต่างๆ ของผึ้ง พบว่าผึ้งออกเก็บเกสรในช่วงเช้ามากที่สุด รองลงมาคือช่วงกลางวัน และน้อยที่สุดในช่วงบ่าย โดยมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากการศึกษาสรุปได้ว่า ชนิดของเกสรมีผลต่อการพัฒนาการเจริญเติบโตของฝัองงานในฝัองโพรง

คำสำคัญ : ชนิดเกสร / โปรตีนรวม / ฝัองโพรง / พฤติกรรมการหาอาหาร